

O přijatelnosti práva

eFocus

Stížnostmi na nesrozumitelnost a složitost práva bychom mohli, jak se někdy říká, „přehradit Vltavu“. „Právní řád je v permanentním pohybu, je nekvalitní, provází ho neustálé změny a vyložit smysl a účel právních norem je v těchto tekutých pískách skoro nemožné,“ varoval před nějakým časem předseda Nejvyššího správního soudu Josef Baxa. Oslyšené varování...

Právo sice už nikdy nebude – oproti často vyslovovanému přání politiků – jednoduché, protože sám život ve společnosti není jednoduchý a přehledný. Od Zákona o podmínkách uvádění biocidních přípravků a účinných látek na trh nebo Zákona o prekursorech drogy jistě nikdo neočekává všeobecnou srozumitelnost a snadné pochopení zákonodárcova úmyslu. Ovšem tam, kde se zákony dotýkají takřikajíc denního života občanů, bychom od právních norem přijatelnost ve smyslu snadno pochopitelného a rozeznatelného úmyslu zákonodárce snad požadovat měli. Toto očekávání však naplňováno často není.

V § 2272 NOZ v odst. 3 se stanoví: Pronajímatel má právo požadovat, aby v nájemcově bytě žil jen takový počet osob, který je přiměřený velikosti bytu a nebrání tomu, aby všechny mohly žít v obvyklých pohodlných a hygienicky vyhovujících podmínkách. Ale co to je „požadovat“ (výpovědní důvod to zjevně není), kdo stanoví jaký je „počet osob přiměřený velikosti bytu“, co to jsou „obvyklé pohodlné a hygienicky vyhovující“ podmínky? Stanoví-li pronajímatel (jak je tomu např. v ostravských bytech společnosti RPG), že v bytě o rozměrech 1+1 mohou bydlet např. maximálně čtyři lidé, co s dalším dítětem, které se zde narodí? To si ho již vzít do bytu rodiče nesmějí nebo pronajímatel může „požadovat“ jejich vystěhování?

Je zde smysl a účel této právní normy zcela zřejmý? Nebo se zde právo „vlamuje“ do sféry příliš subjektivního, volného chápání věcí, které je obtížné – ne-li vyloučené – upravit právní normou, na jejímž smyslu by mohla být oprávněně požadována obecnější shoda?

Vezměme jiné ustanovení a to § 2923 NOZ. Zde se stanoví: Kdo se vědomě ujme osoby nebezpečných vlastností tak, že jí bez její nutné potřeby poskytne útulek ... nahradí společně a nerozdílně s ní škodu způsobenou ... nebezpečnou povahou takové osoby. Co je to osoba s nebezpečnými vlastnostmi? Je to osoba s duševní poruchou (a je tedy legitimní požadavek na zavedení rejstříku osob duševně nemocných, jak je mnohými požadováno i odmítáno), je takovou osobou mající sklón k páchání, ne-li přímo trestné, ale přestupkové činnosti (a může tedy pronajímatel – obec např. požadovat od zájemce o byt výpis z rejstříků trestů nebo nahlízet do rejstříků přestupků – bude-li přijat) a může tedy z tohoto důvodu být odmítnuto bydlení? Je i zde úmysl zákonodárce zcela zřejmý?

A hovoříme-li o rozpoznatelnosti úmyslu zákonodárce, nelze se nezmínit o aktuálním případě litoměřické nájemnické „provokatérky“, resp. výkladu zákona (v tomto případě antidiskriminačního), který je v této souvislosti veřejnosti předkládán? Pronajímatel sice prý nesmí odmítnout Roma při žádosti o uzavření nájemní smlouvy, ale současně nemá žádnou povinnost takovou nájemní smlouvu s kýmkoliv uzavřít. Opravdu si zákonodárce přál řešit tuto „kvadraturu kruhu“ tak, jak je nám některými lidskoprávními autoritami doporučováno, totiž buď sehráním scénky o zájmu (přijmout žadatele, poptat se ho na předchozí bydlení a na rodinu) nebo mlčením – nechci tě, ale nesmím to

vyslovit? K přijatelnosti a akceptaci práva širokou veřejností, což je sine qua non právního státu, ovšem nevede ani jedno ani druhé....

JUDr. Stanislav Křeček,
zástupce veřejné ochránkyně práv

Názor byl publikován v rámci vydání EPRAVO.CZ Digital - červen 2015.

EPRAVO.CZ Digital si můžete stáhnout ZDARMA na App Store a Google Play, a to přímo z Vašeho tabletu či chytrého telefonu. Pokud máte již aplikaci staženou, postačí si stáhnout pouze nové vydání. Využít můžete také webový archiv starších čísel na adrese tablet.epravo.cz.

Další články:

- [Promlčení práva ve světle aktuální judikatury NS ČR Na co si dát pozor při uplatňování promlčení podle současné právní úpravy?](#)
- [LEAGLE.ONE: Prodáváte firmu, nebo kus života? Pravda o rodinných akvizicích](#)
- [Clifford Chance Prague Association jmenuje dva nové Counsels a jednoho Of Counsel](#)
- [Vítězem Zákona roku je flexinovela zákoníku práce, bodovaly také daňové a účetní změny](#)
- [Advokátní kancelář Eversheds Sutherland posiluje svůj nemovitostní tým](#)
- [LEAGLE.ONE: Triangle Family Office #9: AI - nová infrastruktura světa, nebo přepálený příběh?](#)
- [Prémiový rezidenční komplex Bakers Court přináší na realitní trh komfortní bydlení s 5* službami](#)
- [Mgr. Helena Freyová, posiluje CEE Attorneys v oblasti M&A, Corporate Strategy & Technology](#)
- [Evropská unie rozšiřuje regulaci AI. Obsah generovaný nebo upravený umělou inteligencí musí být pro uživatele rozpoznatelný](#)
- [LEAGLE.ONE: Triangle Family Office #8: Umění jako investice: mezi vášní a rizikem](#)
- [ATREUM a K2 LEGAL se spojují: vzniká silná kancelář pro stavebnictví, technologie a byznys](#)